

ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΟ

ΚΗΡΥΓΜΑ

Και προσδραμών ὁ Ζακχαῖος ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν ἵνα ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν.

Λουκ. 19.

Μὴ φοβάστε οἱ μικροὶ καὶ ἀδύνατοι, μὴ φοβάστε οἱ ταπεινοὶ καὶ καταφρονεμένοι· ἡ καλὴ θέληση φτάνει νὰ διορθώσῃ τὴν κάθε ἰσχύνα, τὴν κάθε λειψιάδα. Ἀκούσατε τὸ Βαγγέλιο τί μᾶς παρασταίνει. Περνοῦσε, λέει, μιὰ φορὰ ὁ Ἰησοῦς ἀπ' τὴν Περὶχὼ ἐκεῖ ἦτανε ἕνας κάποιος Ζακχαῖος, πρωτοεισπράχτορας τοῦ τόπου καὶ πλούσιος. Αὐτὸς ζήτησε νὰ ἴδῃ τὸν Ἰησοῦν καὶ δὲν μποροῦσε ἀπ' τὸν κόσμον, γιατί ἦτανε κοντός. Ἐτρέξε λοιπὸν μπροστὰ καὶ ἀνέβηκε ἀπάνω σὲ μιὰ συκαμινιά γιὰ νὰ τὸν ἴδῃ· γιατί ἀπὸ κείνον τὸν δρόμον ἦτανε νὰ περάσῃ. Ἄμα ἔφτασε κατακεῖ ὁ Ἰησοῦς κοίταξε πάνω στὸ δέντρο, τὸν εἶδε καὶ τοῦ εἶπε: Ζακχαῖο, κατέβα γλήγορα· σήμερον πρέπει νὰ κονέψω στὸ σπίτι σου. Ἀλλὰ καὶ γλήγορα κατέβηκε ὁ Ζακχαῖος καὶ τότε προδέχτηκε χαρούμενος στὸ σπίτι του. Ὅλοι ποῦ τὸν εἶδανε μουμουρίζανε λέγοντας: Ἄμαρτωλὸν σπίτι διάλεξε γιὰ κονάκι του. Τότε ὁ Ζακχαῖος εἶπε τοῦ Ἰησοῦ: Ἀφέντη μου, τὸ μισό μου βιός τὸ δίνω στοὺς φτωχοὺς, καὶ ἂν ἀπὸ κανέναν πῆρα ἀδικία τίποτα, τετράδιπλα τοῦ τα δίνω πίσω. Ὁ Ἰησοῦς τότε λέει: Σήμερον σώθηκε τὸ σπίτι τοῦ Ζακχαῖου, ποῦ καὶ αὐτὸς εἶναι παιδί τοῦ Ἀβραάμ. Ὁ Γιὸς ἀνθρώπου ἦρτε νὰ ζητήτῃ καὶ νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

Ὁ κοντός στὸ κορμί Ζακχαῖος, ὁ ἁμαρτωλὸς στὴν ψυχὴ Ζακχαῖος, ὁ ἀρχιδεκατιάρχης, μαθαίνει πῶς ὁ Χριστὸς περνοῦσε ἀπ' τὸ χωριό του. Θέλει νὰ τὸν ἴδῃ. Πρὶν τὸν ἴδῃ ὅμως ἡ καρδιά του θὰ μαλάκωσε, γιατί ἄλλοιῶς τί ὄρεξη εἶχε νὰ ἴδῃ τὸν κήρυκα τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς μετανοίας αὐτὸς ὁ ἀρχικλέφτης; Μιὰ καὶ μπῆκε μέσα στὰ σωθικά του ἡ ἀποθυμία νὰ μετανοήσῃ ἐνώπιον μέσα στὴν καρδιά του τὸ θάρρος νὰ κοιτάξῃ κατάματα ἐκεῖνον ὅπου ἦτο ὁ μόνος καὶ ἀληθινὸς καρδιογνώστης. Δὲν φοβάται πλεῖα ν' ἀντικρύσῃ τὸ φῶς, τὴν ματιὰ τοῦ Θεοῦ. Θέλει νὰ τὸν ἴδῃ ἀμὲν δὲν μπορεῖ, γιατί εἶναι κοντός. Κοντός, μακρὺς θὰ τὸν ἴδῃ ὅταν θέλῃ κανένας μὲ τὰ σωστά του ἕνα πράγμα αὐτὸ τὸ πρᾶγμα εἶναι βολετό νὰ γενῆ, θὰ το κάμῃ. Ὁ κοντός θὰ βρῇ τὸν τρόπο νὰ μακρύνῃ, θὰ βρῇ ἕνα δῶμα, μιὰ συκαμινιά, ἕνα δέντρο, ἕνα βράχο ν' ἀνεβῆ ἀπάνω νὰ γένῃ περὶ μακρὺς καὶ ἀπὸ τὸ ἰγίγαντα. Ὁ βαρανούσης μὲ τὴν ἀδιάκοπη μελέτη καὶ ἐπιμέλεια θὰ το καταφέρῃ νὰ φτάσῃ τὸ δεξιοῦσῃ κεί ποῦ τρέχει ὁ φτωχὸς μὲ τὴν προκοπὴ του, τὴν οἰκονομία καὶ τὴν νοικοκυροσύνη του ἀρχοντένε. Τῆς ψυχῆς κορμὶ μὲ τὴν γυμναστικὴ καὶ τὴν διαπαιθνήσια καὶ τρανεύει. Τὸ ἔθνος τὸ μικρὸ μὲ τὴν προκοπὴ, τὴν δικαιοσύνη, τὴν φιλοπατρία, τὴν φιλαλήθεια, τὴν ἐπιδεξοσύνη καὶ τὴν ἐξυπατάδα τῶν πολιτῶν καὶ τῶν προσεστων του θερνεύει. Τὸ Μπρανεμπουργκο γίνεται Πρωσσία, καὶ ἡ Πρωσσία Γερμανικὴ Αὐτοκρατορία. Τὸ Πεδεμόντι γίνεται σιγὰ σιγὰ βασιλείον, ψυχὴ τῆς Ἰταλικῆς ἰδέας, καὶ μὲ χρόνια, μ' ἀγῶνες καὶ κόπους, μὲ θυσίας καὶ αἱμάτα, μὲ κίντυνα καὶ πείσμα, Ἰταλικὸ Βασίλειον ἀπ' τὴν Ἄλπερ ἴσα μὲ τὸ Ἴονιο Πέλαγον. Ἡ Γιαπωνία, ποῦ ψὲς ἀκόμα ὁ πολὺς κόσπος μὴδὲ τὸνομά της εἶχε ἀκουστά του, σαραβὰλιασε καταγίς μέσα σὲ δέκα χρόνια τίς πιδὲ τρανεὲς Αὐτοκρατορίας τοῦ κόσμου, τὴν Κίνα καὶ τὴν

Ρουσία. Ἄς μὴ μοῦ πῆ κανένας γιὰ τύχες καὶ περιστασες καὶ μωρολογίες· τίς περιστασες τίς σκαρώνουν τὰ ἔθνη καὶ οἱ ἀνθρώποι. Ὁ Ζακχαῖος ἐζήτησε καὶ ἤρε τὴ συκαμινιά καὶ ἀνέβηκε ἀπάνω· δὲν ἐπρόσμενε νὰ μεγαλώσῃ τὸ φυσικὸ κοντὸ κορμί του, οὔτε νὰ φυτρώσῃ ἀποκάτω στὰ πόδια του ἡ συκαμινιά· ἔτρεξε μονάχος του καὶ τὴν ἤρε καὶ ἀνέβηκε ἀπάνω της. Αὐτὸ τὰνέβασμα τὸν ἔκαμε ἄξιο νὰ τὸν κοιτάξῃ, ὁ Ἰησοῦς καὶ νὰ καταδεχτῆ νὰ κονέψῃ στὸ σπίτι του, ὁ μεγάλος καρδιογνώστης ἐνόησε ὅλη τὴ δύναμη ποῦ εἶχε κείνη ἡ πράξη τοῦ Ζακχαῖου καὶ μονομιᾶς τὴν ἀντάμειψε, ὡς της ἔπρεπε· καταδέχτηκε αὐτὸς ὁ ἀναμάρτητος νὰ κονέψῃ στὸ σπίτι τοῦ ἁμαρτωλοῦ τοῦ ἀρχιελεῶν. Ἡ καλὴ λοιπὸν πράξη εὐτὺς λαβαίνει τὴν ἀνταμοιβή της, φτάνει νὰναι τέλεια καὶ σωστή καὶ ὄχι μισή καὶ κουτρούλη. Οἱ παπποῦδες μᾶς στὰ εἰκοτιένα σηκωθήκανε φτωχοὶ καὶ ἀδύνατοι, μεγάλοι μονάχα στὸ θάρρος καὶ τὴν πίστη στὸ Θεὸ, νὰ παλαίφουνε τὸν τρομερὸ τῆς Ἀνατολῆς Ἀφέντη, ὅπου ὁ κόσμος ἀκόμα ἔτρεμε σὸνομά του. Σ' αὐτὸ τὸ παλαίμα σταθήκανε ἄξιοι καὶ καλοὶ καὶ τὸν ἐστρώσανε καταγίς, ποῦ ἂν δὲν ἔβγαίνε συντρέχτρα ἡ Αἴγυπτο θὰ τὸν ἐτσακίζανε ὀλότελα. Οἱ δυνατοὶ τῆς Εὐρώπης τότε μ' ἕνα στόμα ὄλοι καταδικάσανε τοὺς Ἐπαναστάτας Ρωμιούς· καὶ ἡ ὁμόρησκη Ρουσία καὶ ἡ Ἀουστρία τοῦ Μεττερνίγου καὶ ἡ ἀποδέλοιπη Ἰερὴ Συμμαχία φωνάζανε πῶς οἱ Ρωμιὸι ἦτανε ἀνάρτερες καὶ κλέφτες καὶ πῶς ὁ Ἀφέντης εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς πεσοκόψῃ. Οἱ παπποῦδες μᾶς ὅμως σὲ ὄλα αὐτὰ σταθήκανε ἀσάλεφτοι ὡς ριζιμιές πέτρες. Ἐνας χρόνος, δύο, τρία, πέντε, ἔξ περασσανε καὶ νικήσανε. Καὶ πότε; Ὅταν ἡ Ἑλλάδα ἐγέννηκε πλεῖα σύντριμμα, ἐτοιμὴ νὰ ξεψυχήσῃ ἀποκάτω στὴν πατούσα τοῦ Μπραίμη. Ἡ Εὐρώπη τὴν μιὰ μέρα τοὺς καταδικάσε, τὴν ἄλλη στάθηκε μ' ἀπορία κοιτάζοντας τὴν παλληκαριά καὶ τὴν λεβεντιά τους· οἱ λαοὶ τῆς Εὐρώπης ἐψυχοπόνεσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ ἡ φωνὴ τους ἐσηκώθηκε φροβερὴ νὰ μᾶς διαφεντέψῃ· σιγὰ σιγὰ οἱ Κυβερνήσες στείλανε τοὺς στόλους τους καὶ τοὺς στρατοὺς τους νὰ βοηθήσουν τὴν λευτέρωσή μας. Βλέπετε πῶς οἱ ἀνθρώποι, τὰ ἔθνη σκαρώνουνε τὴν τύχη τους καὶ δὲν προσμένουν νὰ τρουνε μονάχα τους τὰ πράγματα ὡς καθὼς τὰ θέλουν. Μόνον οἱ ἄγριοι προσμένουν νὰ καρπίσουν τὰ δέντρα γιὰ νὰ φάγουν· οἱ πολιτισμένοι γιὰ νὰ θραφούνε· πρέπει νὰ σπείρουν καὶ κατὰ τὸ σπόρον ποῦ εἶχονε στὴ γῆ προσμένουν νὰ πάρουν σοδειά· ἀπ' ἀγκάθια δὲν προσμένουν νὰ τρυγήσουν σταφύλια καὶ ἀπὸ βόττα δὲν μαζώνουν σύκα.

Ὅταν ὁ ἀνθρώπος ἢ τὸ ἔθνος ἀποφασίσῃ μ' ὄλη του τὴν καρδιά νὰ μπῆ στὸν ἴσιον δρόμον καὶ νὰ πάῃ μπρὸς πάντα θὰ τὸ βγάλλῃ πέρα, θὰ γένῃ μέσα του σωτηρία. Ὁ κοντός ὁ Ζακχαῖος ἀποφασίσσε νὰ μετανοήσῃ καὶ νὰ γένῃ σωστός καὶ δικίος· ἀνεβαίνει στὴ συκαμινιά· στὸ πρόσωπό του ὁ καρδιογνώστης Χριστὸς διαβάζει τὰ φυλλοκάρδια του. Θέλοντας νὰ τοῦ δείξῃ πῶς τὸ σωστό του μετανόημα τὸν ἐφιλίωσε μὲ τὸν Θεὸ, τότε καλεῖ ἀπ' τὸ δέντρο νὰ κατεβῆ καὶ τοῦ λέγει πῶς θὰ κονέψῃ σπίτι του. Ἐτσι ὁ κοντός, ὁ ἁμαρτωλὸς Ζακχαῖος ἔκαμε τὸν Θεὸ, τὸν μεγάλο καὶ ἀναμάρτητο, νὰ κατεβῆ ἴσα μὲ τὴν μικρότητά του καὶ νὰ καταδεχτῆ νὰ καθίσῃ στὸ τραπέζι μαζί του καὶ ἐπίσημα νὰ φανερώσῃ πῶς ἡ σωτηρία μπῆκε στὸ σπίτι τοῦ κριματισμένου ἀρχιελεῶν.

Μὴ φοβάστε τὸ λοιπὸν οἱ μικροὶ καὶ ταπεινοὶ, ἔθνη καὶ λαοὶ, ἄτομα καὶ βασιλεία· στὸ χέρι σας εἶναι ἡ δύναμη νὰ φιλιωθῆτε μὲ τὸν Θεὸ· πάντα μπρὸς στὸν δρόμον σας θὰ βρεθῇ μιὰ συκαμινιά ν' ἀνεβῆτε

ἀπάνω της καὶ ν' ἀντικρύσετε τὰ μάτια τοῦ Θεοῦ γαμάτα ἀγάπη καὶ συγκρατάδαση. Μακρὺς ἀπ' τὴν ψυχὴ σας ἡ ἀπελπισία· ποτὲ σας μὴν πῆτε: Μπα! εἶμαστε τόσο μικροὶ καὶ ταπεινοὶ, εἶμαστε τόσο κοντοὶ καὶ ἀχαμνοὶ, ποῦ ποτὲ δὲν θὰ μπορέσωμε νὰ ψηλώσωμε, ὡς κεί ποῦ θέλωμε. Ὁ Ζακχαῖος ἔξ μὴ φεύγῃ ἀπ' τὸ μυαλό μας· αὐτὸς ἤρε τὸν τρόπο νὰ νεβῆ ἐκεῖ ποῦ δὲν ἔχει ψηλότερα, ἴσα μὲ τὸ Θεὸ, νικώντας τὴ φυσικὴ του ἰσχύνα, μακραινώντας τὸ κορμί του, καὶ γιατρνεύοντας τὴν παθιασμένη του ψυχὴ, πιδὲ δύσκολο πρᾶγμα καὶ ἀπ' τὸ ψήλωμα τοῦ κοντοῦ τοῦ κορμιοῦ. Κι ἔτσι γέννηκε ἄξιος νὰ φιλέψῃ τὸν μεγαλοδύναμον Θεὸ μέσα στὸ σπίτι του καὶ νὰ κούσῃ ἀπ' τὰ σπλαχνικά του χεῖλια, πῶς γέννηκε σωτηρία μέσα στὸ ἁμαρτωλὸ σπίτι. Ζακχαῖοι εἶμαστε ὄλοι μᾶς στὰ ψεγάδια· ἔξ τότε μὴ μνηθῶμε καὶ στὸ διόρθωμα.

Ο ΚΗΡΥΚΑΣ ΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

Ο ΠΡΟΣΚΥΝΗΤΗΣ

(Λίγα κομμάτια)

11

Κάτι τρανό, κάτι ὁμορφὸ τριγύρω μου γεννιέται καὶ τὴν ψυχὴ μου ἀποτραβάει νὰ ἴδῃ τὴν ὁμορφιά του. Φτιάσμα δὲν εἶναι ὁμορφῆς καὶ ἐλπίδας ἐγγελάστρες. Ἄπ' ὅ,τι καλοδέχτηκε τὴ Ζῆση καὶ ὄριεφαίνε: μὲς στοῦ καιροῦ τὸ πέρασμα τῆς δυνάμεως τὴ βροχία πῆρε ψυχὴ καὶ σκόρπισε νικητρά τὴν πνοή του. Καὶ μὲ καλεῖ τὸν ἔρημον διαβάτῃ ἀπὸδιπλά του ἰτάραχο τὸ λογισμὸ νὰ στήσω καὶ ν' ἀκούσω ὁση ἀποθύμησε ἡ καρδιὰ τρισμακάρη γαλήνη. Καὶ σίμωσα. Σὲ γνώρισα, γητεύτρα καλοσύνη, ποῦ μὲ τῆς Ζῆσης τὸ ρυθμὸ τὴν Πλάση ὄλη ἁρμοδένει. Σὲ γνώρισα καὶ ἡ ἀράθυμη ψυχὴ μου μὲς στὰ στήθια ἄγνωρο νοιώθει εὐτυχισμὸ νὰ τὴ σφιχταγκαλιάξῃ καὶ νὰ τὴ σέρνῃ ὅπου τὸ φῶς ἀστράφτει τῆς ἀλήθειας.

17

Τὸν ξέρω τὸν ἀνίκητο τὸ νόμον, πῶς κανένας στὸν κόσμον δὲ γεννήθηκε ποῦ νὰ μὴν ἔχη πόνο. Μὰ ξέρω ἀκόμα ὅτι τρανὸς μέσα στὴ Ζῆση στέκει κείνος, ποῦ μὲ τὸν πόνο του τολμάει ν' ἀντιπαλίσῃ καὶ δὲ δειλιάζει τοῦ ἡ ψυχὴ τὸ φῶς ν' ἀποζητήτῃ, ποῦ ἀπ' τὴν ἀλήθεια βγαίνοντας στὴ δικαιοσύνη φτάνει. Γι' αὐτὸ, Ζωή, μὲ κλάματα ποτὲ δὲ σ' ἀντικρύζω, καὶ οὔτε ἀδικο παράπονον στὴ δύναμή σου εἶχων. Μὰ, ὅπως στεριοθεμέλιωσες παντοῦ τὴν ὁμορφιά του, σκόρπα καὶ τῆς ἀλήθειας σου τὸ φῶς παντοῦ νὰ ἰδοῦμε, πῶς εἶναι ὁ πόνος ἡ χρυσὴ τῆς καλοσύνης σκάλα.

19

Τὰσπρα λουλούδια ἐάνοιζαν ὡτάν ἀφῆρς κυμάτου στὸ περιβόλι τῆς ζωῆς· καὶ τρυγητῆς ἐμπῆκα νὰ μᾶσω μῶσκους καὶ ὁμορφίες καὶ γήτεμα γαλήνης. Χαμογελοῦσα ἡ Ρήγισσα τῆς καρθινιᾶς προβαίνει μ' ὄλη τὴ δύναμη ποῦ κλειοῦν τ' ἀγνόςεμα τὰ μάτια. Ἐδῶ δὲν εἶναι βροντισμοὶ καρθινιᾶς τρικυμισμένης καὶ ὁ ψυχοφλέχτης Ἐρωτας πουλάει εἶν' ἐσφρισμένο. Τέτοια τὴν ὄνειρεύτηκα τὴν ἁρμονία τῆς Ζῆσης, γαλήνια Ἀγάπη, πῶς σπρη θωριά καὶ καλοσύνη. Μὰ καὶ τοῦ δάσου οἱ μυστικὲς φωνές καὶ ἡ σκοτεινιά του, καὶ τὰφριστὸ τὰσπέδισμα τοῦ καταρράχτη, οἱ μῶρες τοῦ ἀγριοχειμῶνα, τὸ οὐρλιασμα τοῦ λύκου μὲς τὸ λόγγο, καὶ ἡ θρασυμάνητη ματιὰ τῆς Λάμιας, ποῦ τῆς νιότης τὸ αἶμα νικητρά βύζαζε στὰ μαρμαρένια ἀλώνια, μέσα στὸ νοῦ μου ὄλα μαζί σ' ἕνα ρυθμὸ δεδῆκαν καὶ ἄλλες μοῦ ἐφανέρωσαν κρυμμένες ὄριουσές.

26

Ὁ ἐσὺ, ποῦ ἀλαργοδείχνεις μέσα στὸ φῶς, εἰκόνα ὁμορφοσύνης ζωτικῆς καὶ πρόσχαρης γαλήνης·